

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001470

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петешенкова Марина Юріївна

2. Marina Peteshenkova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 29-04-2025

Спеціальність за освітою: 081 право

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8047

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.25

Тема дисертації:

1. Правові засади та механізми запобігання та протидії зловживання процесуальними правами в адміністративному та цивільному судочинстві
2. Legal principles and mechanisms for preventing and counteracting abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження спрямовано на наукове узагальнення теоретичних підходів та вирішення практичних проблем, пов'язаних із правовим забезпеченням механізмів запобігання та протидії зловживання процесуальними правами в адміністративному та цивільному судочинстві, а також на розробку пропозицій щодо внесення змін та доповнень до чинного законодавства щодо удосконалення адміністративно-правових засад застосування заходів запобігання та протидії зловживання процесуальними правами. На виконання задач дослідження в межах дисертації було визначено стан наукової дослідженості зловживання процесуальними правами в адміністративному та цивільному судочинстві та правову природу зловживання процесуальними правами в адміністративному та цивільному судочинстві. Виокремлено критерії відокремлення зловживань процесуальними правами від законної реалізації прав учасників провадження щодо розгляду справ в адміністративних та цивільних судах, запропоновано класифікацію способів

зловживання процесуальними правами учасниками судочинства. З'ясовано способи зловживанням процесуальними правами в адміністративних та цивільних судах, розкрито їх зміст. Охарактеризовано процесуальні форми запобігання та протидії зловживанням процесуальними правами в адміністративних та цивільних судах, визначено їх ефективність. Розкрито зміст заходів відповідальності за зловживанням процесуальними правами в адміністративних та цивільних судах і визначено порядок її застосування. Виокремлено зарубіжний досвід застосування заходів запобігання та протидії зловживанням процесуальними правами в адміністративних та цивільних судах та запропоновано шляхи реалізації найкращих практик його застосування у вітчизняну модель судочинства. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що проведено дослідження новим системним узагальненням проблем сучасного судочинства, пов'язаних з оцінкою судами діянь учасників судочинства, які кваліфікуються як зловживання процесуальними правами та науковим обґрунтуванням напрямів удосконалення механізмів, засобів та способів їх запобігання та протидії, здійсненим на основі аналізу сучасного нормативно-правового забезпечення та практики такої діяльності, в результаті чого запропонована низка нових наукових положень і висновків, що винесені на захист. На виконання поставлених завдань сформульовано ряд наукових висновків та пропозицій, серед яких, зокрема. Вперше розкрито сутність та зміст окремих концепцій щодо розуміння сутності зловживання процесуальними правами в судочинстві, зокрема: як дій, спрямованих на використання стороною спору визначених законом прав для створення перешкод розгляду спору; як вчинення дій чи бездіяльності всіх учасників судового спору, спрямованих на отримання процесуальної та матеріальної вигоди за результатом розгляду та вирішення справи; як процесуального правопорушення, за яке передбачено відповідні заходи юридичної відповідальності. Вперше запропоновано визначити зловживання процесуальними правами в адміністративному та цивільному процесі як діяльність учасників судового процесу, спрямована на перешкоджання об'єктивному, повному і законному розгляду справи, метою якої є затягування строків судового розгляду справи та наслідком якої може бути заподіяння шкоди публічним або приватним інтересам інших осіб.

2. Within the framework of the dissertation research, a scientific generalization of theoretical approaches and practical problems related to the legal regulation of mechanisms for preventing and counteracting abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings was carried out, and a number of proposals were developed for making amendments and additions to the current legislation aimed at improving the administrative and legal principles for applying measures to prevent and counteract abuse of procedural rights. To fulfill the research objectives within the framework of the dissertation, the state of scientific research into the implementation of the principle of inadmissibility of abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings and the legal nature of abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings were determined. The criteria for separating abuse of procedural rights from their good faith use when considering cases in administrative and civil proceedings were identified, a classification of methods of abuse of procedural rights by participants in proceedings was proposed. The methods of abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings were clarified, their content was revealed. The procedural forms of prevention and counteraction to abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings were characterized, their effectiveness was determined. The content of liability measures for abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings was disclosed and the procedure for its application was determined. Foreign experience in applying measures to prevent and combat abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings is highlighted and ways of implementing best practices for its application in the domestic model of justice are proposed. The scientific novelty of the results obtained lies in the fact that the conducted research is one of the first attempts in domestic legal science to determine the main directions of improving the mechanisms for preventing and counteracting the abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings, carried out on the basis of an analysis of modern regulatory and legal support and the practice of such activities, as a result of which a number of new scientific provisions and conclusions were proposed, which were submitted for defense. To fulfill the tasks set, a number of scientific conclusions and proposals were formulated, including, in particular. For the first time, the essence and content of three concepts of abuse of procedural rights in judicial proceedings

were revealed: as actions aimed at the use by a party to the dispute of the rights defined by law to create obstacles to the consideration of the dispute; as the commission of actions or inaction of all participants in the judicial dispute aimed at obtaining procedural and material benefits as a result of the consideration and resolution of the case; as a procedural offense. For the first time, it was proposed to define abuse of procedural rights in administrative and civil proceedings as the activity of participants carried out contrary to the principles of justice, in the form of a procedural offense or harmful behavior, with the aim of obtaining a benefit greater than that obtained through the good faith use of procedural rights, which results in harm to the public or private interests of other persons.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Петешенкова М.Ю. Правова природа зловживання процесуальними правами в адміністративному та цивільному судочинстві. Право і суспільство. №4. 2023. С.128-133.
- 2. Петешенкова М.Ю. Поняття та види (способи) зловживань процесуальними правами учасниками судочинства. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. №4.2023. С. 280-285.
- 3. Петешенкова М.Ю. Заявлення завідомо безпідставного відводу суді як спосіб зловживання процесуальними правами в адміністративному судочинстві. Актуальні проблеми держави і права. № 101 (2024). С. 147-155.
- 4. Петешенкова М.Ю. Заходи запобігання та протидії зловживанням процесуальними правами в адміністративному та цивільному судочинстві. Юридичний науковий електронний журнал. №7. 2024. С. 277-280.
- 5. Peteshenkova M.Yu. Measures to prevent and counteract the abuse of procedural rights in the judicial system of Ukraine. Visegrad Journal on Human Rights. Issue 5. 2024. С.92-98.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Миронюк Станіслава Анатоліївна

2. Stanislava A. Myronyuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6462-2173

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шатрава Сергій Олександрович

2. Serhiy Shatrava

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7072-961X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрозд Олексій Юрійович

2. Oleksii Y. Drozd

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Бюро економічної безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 44168316

Місцезнаходження: вул. Шолуденка, 31, Київ, 04116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Собакарь Андрій Олексійович

2. Andrii O. Sobakar

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7618-0031

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононець Віта Петрівна

2. Vita P. Kononets

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4433-3731

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Юнін Олександр Сергійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Юнін Олександр Сергійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Почтовий Максим Миколайович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна